

DOI 10.31651/2524-2660-2021-4-29-37

ORCID 0000-0002-4506-8020

МЕДВІДЬ Михайло Михайлович

доктор економічних наук, професор зі спеціальності 254 Забезпечення військ (сил),
заступник начальника навчально-методичного центру –
начальник відділу методичного забезпечення навчального процесу,
Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: medvidmm@ukr.net

ORCID 0000-0001-6755-9376

ЧЕРНІЧЕНКО Інна Юріївна

аспірантка Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка,
методистка відділу методичного забезпечення навчального процесу,
Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: in.chernichenko@gmail.com

ORCID 0000-0001-9520-787X

МЕДВІДЬ Юлія Іванівна

кандидатка педагогічних наук, старша наукова співробітниця науково-організаційного відділу,
Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: medvidj84@ukr.net

ORCID 0000-0001-9827-9035

КОЛІСНИК Ірина Олександрівна

методистка відділу методичного забезпечення навчального процесу,
Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: irina_kolesnik170265@ukr.net

ORCID 0000-0002-3343-6404

МЯСНИКОВ В'ячеслав Олегович

кандидат економічних наук,
помічник начальника відділу методичного забезпечення навчального процесу,
Національна академія Національної гвардії України,
e-mail: slava.myasnikov1990@gmail.com

УДК 378:005.6]:378.6:355(477)(045)

**ВПЛИВ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРАКТИК У ДІЯЛЬНІСТЬ
ВИЩОГО ВІЙСЬКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ НА РОЗВИТОК ЙОГО
ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

У статті за результатами проведеного дослідження вивчено вплив впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Установлено, що відповідно до Положення про акредитацію ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 11.07.2019 № 977, найвищою оцінкою при оцінюванні ОП та освітньої діяльності за ОП за критерієм є оцінка «А», яка визначається за умови, що ОП та освітня діяльність за цією ОП повністю відповідають визначеному критерію, у тому числі мають інноваційний/взірцевий характер. В такому випадку є необхідність у вивченні

впливу впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Вмотивовано, що вивчення впливу впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти необхідно оцінювати з позицій сформованості (можливого формування) позитивних змін у досягненні програмних результатів навчання здобувачами вищої освіти за певною ОП або в освітній діяльності ЗВО за запропонованою структурою: причини та умови виникнення; опис тренду або передової практики; аналіз ефективності; нормативно-правове регулювання; вивчення джерел та обсягів фінансування; інноваційне

професійне оснащення, технічні рішення, технології.

Важливе значення у створенні умов впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ має забезпечення можливістю НПП їх вивчати. Такі можливості у ВВНЗ, враховуючи їх специфіку, необхідно розширювати.

Пріоритетними напрямками впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ, які впливають на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти слід вважати:

– створення умов для вивчення світових трендів та передових практик у сфері підготовки кадрів для військових формувань;

– впровадження систем електронного документообороту у ВВНЗ;

– використання лазерного симулятора двостороннього возневого контакту SKIF в підготовці кадрів для військових формувань.

Ключові слова: інноваційні практики; внутрішня система забезпечення якості вищої освіти; акредитація освітніх програм; вищий військовий навчальний заклад; Національна академія Національної гвардії України.

Постановка проблеми. Відповідно до п. 2 ст. 16 Закону України «Про вищу освіту» «Система забезпечення закладом вищої освіти (ЗВО) якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за його поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО» [1]. Чітких вимог до системи забезпечення якості вищої освіти, критеріїв оцінювання, процедур та заходів оцінювання на сьогодні не існує. Проте існує необхідність ЗВО у постійному розвивати їх внутрішніх систем забезпечення якості вищої освіти. У попередньому дослідженні [2] нами запропоновано методику розвитку системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО, а також особливості здійснення її процедур та заходів у вищому військовому навчальному закладі (ВВНЗ). Важливою складовою зазначеної методики є розвиток культури якості в академічній спільноті ЗВО, який «залежить від наявності в цьому ЗВО науково-педагогічних (НПП) та наукових працівників (НП), які стали експертами НАЗЯВО. Отриманий досвід інших ЗВО, під час проведення акредитацій їх освітніх програм (ОП), впроваджується в освітній процес свого ЗВО за результатами засідань колегіальних органів» [2, с. 230]. Слід звернути увагу, що відповідно до Положення про акредитацію ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом МОН Укра-

їни від 11.07.2019 № 977 [3], найвищою оцінкою при оцінюванні ОП та освітньої діяльності за ОП за критерієм є оцінка «А», яка визначається за умови, що ОП та освітня діяльність за цією ОП повністю відповідають визначеному критерію, у тому числі мають інноваційний/взірцевий характер. Відповідно до п. 1 ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність» «Інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [4]. В такому випадку є необхідність у визначенні впливу впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інноваційний розвиток вищої освіти досліджували Г. Клімова [5], Н. Онищенко [6], А. Пакуліна [7] та інші. Впровадження інноваційних практик у діяльність закладів, зокрема ЗВО вивчали А. Василик [8], Г. Ентентєєва [9], О. Курок [10], О. Оксєнюк [11], М. Медвідь [10], О. Хацаюк [10], О. Шевчук [11] та інші. Дослідження з проблем забезпечення якості, зокрема з проблем розвитку внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти ЗВО як цілісної системи так і окремих його елементів з урахуванням особливостей військової освіти здійснювали такі вчені як Т. Бабина [12], Ю. Бабков [17], О. Єршова [12], В. Гончар [14], В. Дем'яниншин [14], О. Д'яченко [1], І. Лисичкіна [15], О. Лисичкіна [16], Д. Лісовенко [15], Є. Лодатко [13], В. Лютий [14; 15], М. Медвідь [1; 14–17], Ю. Медвідь [16], О. Ніконенко [15], В. Тробюк [1], Н. Тробюк [16], В. Хомякова [1], І. Черніченко [1; 14], О. Шаповал [17], М. Storoska [16] та інші. Проте не виявлено досліджень визначення впливу впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Мета дослідження полягає у вивченні впливу впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. На думку авторів статті вплив впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти необхідно оцінювати з позицій сформованості (можливого формування) позитивних змін в досягненні програмних результатів навчання здобувачами вищої

освіти за певною ОП або в освітній діяльності ЗВО за структурою: причини та умови виникнення; опис тренду або передової практики; аналіз ефективності; нормативно-правове регулювання; вивчення джерел та обсягів фінансування; інноваційне професійне оснащення, технічні рішення, технології.

Важливе значення у створенні умов впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ має забезпечення можливістю НПП їх вивчати. Не зважаючи на те, що для НПП, НП та ПП ВВНЗ є обмеження щодо навчання та проходження стажування за кордоном, протягом останніх років представники Національної академії Національної гвардії України (НАНГУ) підвищували свою кваліфікацію в Азербайджані, Італії, Канаді, Німеччині, Румунії, Франції, Швеції та Ямаїці. Проте такі можливості у ВВНЗ необхідно розширювати.

З вище описаного пропонуємо розглянути три напрямками з на конкретних прикладах впливу впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти:

– створення умов для вивчення світових трендів та передових практик у сфері підготовки кадрів для військових формувань;

– впровадження систем електронного документообороту у ВВНЗ;

– використання лазерного симулятора двостороннього вогневого контакту SKIF в підготовці кадрів для військових формувань.

Створення умов для вивчення світових трендів та передових практик у сфері підготовки кадрів для військових формувань

Причини та умови виникнення

Важливе значення у створенні умов впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ є забезпечення можливістю НПП їх вивчати. З метою розширення доступу до нових знань викладачів з питань підвищення особистого методичного рівня команда НПП НАНГУ у складі М. Медвідя, А. Сінної, В. Лютого та Д. Трюбука підготували інституційний проект та прийняли участь у конкурсному відборі на другий рік Програми Британської ради в Україні «Вдосконалення викладання у вищій освіті України» [18]. НАНГУ є першим ВВНЗ, який взяв участь у цій програмі. За результатами навчання згаданою командою планується розробити проект Положення про систему зворотного зв'язку у НАНГУ, ввести зміни в ОП підвищення кваліфікації НПП та педагогічних працівників (ПП) НАНГУ.

Опис тренду або передової практики

Організація міжнародної діяльності повинна здійснюватися відповідно до потреб ВВНЗ. Дані потреби формуються виходячи з необхідності якісної підготовки фахівців за ОП шляхом періодичного оновлення змісту ОП та змісту їх освітніх компонентів (ОК) (навчальних дисциплін, програм практик, виконання кваліфікаційних робіт). Пропонувати зміни до ОП та ОК можуть 4 групи стейкхолдерів: представники роботодавців (замовників) (відповідні підрозділи органу управління військового формування); випускники за ОП; здобувачі вищої освіти за ОП; представники академічної спільноти (гаранти ОП, НПП). Для цього представники зазначених груп повинні постійно професійно розвиватися, вивчаючи зміст підготовки за відповідними ОП та/або за відповідними ОК у інших ВВНЗ як України так і за кордоном, у тому числі вивчати світові тренди та передові практики у сфері підготовки кадрів для військових формувань.

Аналіз ефективності

На прикладі Школи підготовки офіцерів Національної жандармерії Франції зазначимо, що викладачі цієї школи, на підставі двосторонніх договорів з іншими закладами зі специфічними умовами навчання інших держав, постійно проходять стажування з метою вивчення інноваційного професійного оснащення, технічних рішень, технологій, передових практик викладання. За результатами такого вивчення в Національній жандармерії проходять комунікативні заходи щодо можливості апробації таких інновацій в підрозділах, їх придбання та впровадження як в практичну діяльність так і в процес підготовки. Як наслідок процес підготовки майбутніх офіцерів Національної жандармерії Франції стає більш ефективним, офіцери з легкістю проходять процес адаптації професійного становлення.

Нормативно-правове регулювання

Професійний розвиток та підвищення кваліфікації НПП та ПП за кордоном здійснюється відповідно до Порядку підвищення кваліфікації ПП і НПП, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 № 800 [19]; Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, затвердженого наказом МОН України від 14.01.2016 № 13 [20].

Вивчення джерел та обсягів фінансування

Фінансування професійного розвитку та підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників за кордоном здійснюється відповідно до таких нормативно правових актів: «Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб,

що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів», затвердженого постановою КМУ від 02.02.2011 № 98 [21]; «Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 13.03.1998 № 59 [22].

Впровадження систем електронного документообороту у ВНЗ

Причини та умови виникнення

Ефективність функціонування кожної організації будь-якого профілю знаходиться у прямій залежності від рівня оперативної обробки документації та інформації, швидкість взаємодії між структурними підрозділами організації та контрагентами. Тому автоматизація документообігу є однією з першочергових задач систем. В сучасних умовах скорочення часу роботи з інформацією можливо у зв'язку з стрімким розвитком технологій. Продуктами такого розвитку є різні за призначенням системи автоматизації документообігу й діловодства, зокрема, система електронного документообігу ДІЛО [23], Автоматизована система управління «ВНЗ» [24].

Опис тренду або передової практики

Система ДІЛО – комплексний промисловий розв'язок, що забезпечує автоматизацію процесу діловодства, а також ведення повністю електронного документообігу організації. Система ефективно використовується як у невеликих комерційних компаніях, так і в розподілених холдингових або відомчих структурах. Продукти компанії використовують більше тисячі організацій, у числі яких – державні й комерційні структури України, зокрема, Міністерство економіки України, управління Служби безпеки України в Одеській області, Харківський національний автомобільно-дорожній університет та інші. Всі програмні продукти компанії відповідають всім вимогам міжнародних стандартів MOREQ-1, MOREQ-2, MOREQ 2010 [25].

Автоматизована система управління ВНЗ (АСУ «ВНЗ») – програмне забезпечення, призначення якого підвищити ефективність управління ЗВО та пришвидшити і спростити роботу співробітників ЗВО. Виконує велику кількість завдань освітнього закладу, та складається з трьох основних компонентів (АС «Приймальна комісія», АС «Деканат», АС «Студмістечко»), також є додаткові складові (АС «Тест», АС «Конструктор звітів», Менеджер резервних копій, Веб-розклад, Система контролю доступу, Веб-кабінет студента). АС «Приймальна комісія» пришвидшує роботу приймальної комісії та забезпечує зберігання особистих

справ абітурієнтів та інформації про результати надходження для використання в підрозділах установи. АС «Деканат» – програмно-технологічний комплекс управління освітнім процесом ЗВО, призначений для організації роботи методистів та зменшення кількості документації на паперових носіях. АС «Студмістечко» автоматизує діяльність дирекції студентського містечка ЗВО, спрощується та вдосконалюється документообіг. АСУ «ВНЗ» більше 10 років на ринку програмного забезпечення, широко використовується багатьма ЗВО [26].

Аналіз ефективності

Переваги системи ДІЛО для керівників різних рангів [23]:

- швидкий пошук документів;
- відстеження руху документа на всіх етапах його життєвого циклу;
- ефективний контроль і звітність по виконанню резолюцій;
- скорочення строків підготовки й узгодження документів;
- зручна робота над проектами документів;
- одержання зведених звітів і журналів;
- можливість делегування повноважень.

Переваги системи ДІЛО для співробітників канцелярій, секретарів та діловодів [23]:

- швидка й зручна реєстрація документів за допомогою розгорнутої системи різних довідників;
- відстеження ходу виконання резолюцій;
- зручний і швидкий пошук по будь-яких реквізитах реєстраційної картки як документів, так і проектів;
- журнал передачі документів, внутрішні й зовнішні реєстри відправлення;
- формування звітів.

Переваги АСУ «ВНЗ» [24]:

- повна взаємодія з державними базами даних, що зменшує кількість ручної роботи та обсяг часу на адміністративну роботу;
- повна взаємодія з програмами ЄДЕБО, УЦОЯО, ІВС «ОСВІТА»;
- зменшення кількості документації на паперових носіях;
- адаптація програмного забезпечення під конкретний ЗВО, гнучке налаштування системи завдяки налаштуванням параметрів та довідникам;
- інформація, накопичена в базі даних є власністю безпосередньо ЗВО;
- можливість надалі використання інформації з однієї бази для багатоманітних задач;
- відповідність до вимог ISO;
- оперативна технічна підтримка системи;

– підвищує швидкість і покращує якість роботи з контингентом здобувачів вищої освіти і співробітників, забезпечує надійність і цілісність управління в цілому;

– унікальна запатентована система захисту інформації від несанкціонованого доступу;

– автоматизації адміністративних та навчально-методичних процесів.

Нормативно-правове регулювання

Електронні системи функціонують відповідно до вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» [25].

Вивчення джерел та обсягів фінансування

На офіційному сайті ТОВ «Компанія НетКом Текнолоджи» [23] в розділі Прайс лист є автоматичний розрахунок вартості проєкту по впровадженню. Вартість системи та її супроводу буде залежати від кількості робочих місць обслуговування та інших параметрів.

Повна вартість АСУ «ВНЗ» складає 32 520 грн. Перший рік технічної підтримки є безкоштовним. Процесорна ліцензія АСУ «ВНЗ» розраховується індивідуально, так як напряму залежить від кількості одночасних користувачів [24].

Інноваційне професійне оснащення, технічні рішення, технології

Система ДІЛО масштабна й гнучка в настроюванні, легко адаптується до специфіки документообігу в організаціях будь-якого розміру від одного робочого місця й до тисячі. Забезпечує необхідний рівень конфіденційності інформації й відповідність усім нормативним вимогам національного діловодства, так і міжнародних стандартів. Має можливість масового переводу паперових документів в електронний вид і переміщення їх у базу даних системи за допомогою опції «Потокове сканування». Підтримує повний цикл роботи із проєктами документів, у тому числі їх маршрутизацію і версії. Дозволяє працювати з документами як у локальній мережі, так і віддалено – через Інтернет («ДІЛО-WEB»). Має відкриту архітектуру й надає можливість інтеграції з іншими програмними засобами. Система без яких-небудь замовлених доробок вирішує завдання автоматизації діловодства й електронного документообігу більшості організацій. За допомогою гнучкої системи довідників легко може бути встановлена і налаштована фахівцями замовника. На основі стандартної коробкової версії може бути також реалізована замовлена система автоматизації електронного документообігу, що повністю враховує конкретні особливості діяльності організації незалежно від масштабу, виду діяльності й форми власності.

АСУ «ВНЗ» має повну взаємодію з державними базами даних, підвищує ефективність управління ЗВО та пришвидшує і спрощує роботу співробітників ЗВО.

Використання лазерного симулятора двостороннього вогневого контакту SKIF в підготовці кадрів для військових формувань

Причини та умови виникнення

Впровадження нових форм бойової підготовки дозволяє одночасно економити ресурси і підвищувати ефективність досягнення програмних результатів навчання здобувачами військової освіти. Для досягнення максимальної реальності загально-військового бою з ефектом ураження та зворотного вогню на тактичному полі застосовуються сучасні інноваційні технології, зокрема лазерний симулятор двостороннього вогневого контакту SKIF. Умови виникнення спричинені необхідністю максимального наближення оточення до умов реального бою, мінімального часу на підготовку місцевості до навчання, відсутності додаткових витрат, можливості визначення рівня підготовки та ефективності дій бійця.

Опис тренду або передової практики

Система SKIF – це персональні комплекти та симулятори, які призначені для тренування бійців. Усі тренувальні системи SKIF базуються на технології цифрової передачі сигналу. Блоки електроніки встановлюються на стрілецьку зброю або військову техніку для реалістичної імітації ведення вогню. Для фіксації умовного ураження бійців та бронетехніки використовуються спеціальні датчики.

Усе обладнання для тактичної підготовки бійців взаємодіє між собою та може об'єднуватися в єдиний комплекс для проведення одночасного навчання для представників різних видів та родів військ. У рамках одного сценарію навчання можуть взаємодіяти: стрілки, снайпери, танкісти, артилеристи і мінометні розрахунки, військові інженери, стрільці-зенітники та інші (за замовленням) [26].

При проведенні навчання усі бійці використовують персональні комплекти, які включають в себе: чохол з датчиками ураження на тактичний шолом, жилет з датчиками ураження, зброю з встановленим лазерним випромінювачем, стрес-белт «Джміль» SKIF. На планшеті встановлено єдине програмне забезпечення, яке дозволяє контролювати та налаштовувати всі елементи тренувального комплексу. Для керування масштабними навчаннями використовується центральний пункт управління. Перед навчанням можна задати різні параметри обладнання, від складу підрозділу до точної кількості пострілів для ураження цілі.

Аналіз ефективності

Система СКІФ дозволяє отримувати об'єктивну оцінку рівня підготовки кожного бійця та ефективності підрозділу в цілому. Персональна статистика кожного бійця, який бере участь у навчанні, фіксується та відображається в програмному забезпеченні. За показниками можна слідкувати в режимі реального часу або проаналізувати по закінченню навчання. В програмному забезпеченні відображаються: кількість пострілів, кількість влучень по умовному супротивнику, переміщення бійців по місцевості, ступінь умовних уражень та інші параметри, які можуть бути додані за індивідуальним замовленням.

Переваги використання системи СКІФ:

- постріли з використанням випромінювача не шкодять навколишньому середовищу та інфраструктурі, тому навчання можна проводити будь де;

- для навчання достатньо покрити територію автономною системою ретрансляторів, на що витрачається мінімум часу (додакові заходи підготовки – не потрібні);

- при тренуванні можна не використовувати холості патрони, та інші витратні засоби, завдяки чому досягається максимальна економічна ефективність;

- психофізичні показники та загальна ефективність фіксується за допомогою програмного забезпечення, що надає можливість проводити детальний розбір тренування з подальшим створенням умов усунення недоліків.

Вивчення джерел та обсягів фінансування

Вартість спорядження залежить від декілька параметрів, зокрема, чисельності осіб, яких будуть навчати одночасно. Як правило, ВВНЗ, військові частини закуповують мінімум 30 комплектів.

Інноваційне професійне оснащення, технічні рішення, технології

За допомогою системи SKIF можна:

- відпрацьовувати ведення вогню з пістолетів, кулеметів, гвинтівок, гранатометів та іншої стрілецької зброї;

- тренувати знешкодження живої сили супротивника та низько літаючих цілей;

- проводити підготовку бійців до спеціальних операцій різного рівня складності в приміщенні або на вулиці;

- відпрацьовувати оборону важливих об'єктів або наступальні дії на позиції супротивника;

- проводити тренування для різної кількості бійців з урахуванням їх специфіки.

Висновки. Відповідно до Положення про акредитацію ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 11.07.2019 № 977 [3], найвищою оцінкою при оцінюванні ОП та освітньої діяльності за ОП за критерієм є оцінка «А», яка визна-

чається за умови, що ОП та освітня діяльність за цією ОП повністю відповідають визначеному критерію, у тому числі мають інноваційний/взірцевий характер. В такому випадку є необхідність у вивченні впливу впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Вивчення впливу впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти необхідно оцінювати з позицій сформованості (можливого формування) позитивних змін у досягненні програмних результатів навчання здобувачами вищої освіти за певною ОП або в освітній діяльності ЗВО за структурою: причини та умови виникнення; опис тренду або передової практики; аналіз ефективності; нормативно-правове регулювання; вивчення джерел та обсягів фінансування; інноваційне професійне оснащення, технічні рішення, технології.

Важливе значення у створенні умов впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ має забезпечення можливості НПП їх вивчати. Такі можливості у ВВНЗ, враховуючи їх специфіку, необхідно розширювати.

Пріоритетними напрямками впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ, які впливають на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти слід вважати:

- створення умов для вивчення світових трендів та передових практик у сфері підготовки кадрів для військових формувань;

- впровадження систем електронного документообороту у ВВНЗ;

- використання лазерного симулятора двостороннього вогневого контакту SKIF в підготовці кадрів для військових формувань.

Список використаних джерел

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Медвідь М.М., Тробюк В.І., Черніченко І.Ю., Дяченко О.А., Хомякова В.І. Методика розвитку системи внутрішнього забезпечення якості закладу вищої освіти, особливості здійснення її процедур та заходів у вищому військовому навчальному закладі. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*, 2020. №3. С. 226–235.
3. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: наказ МОН України від 11.07.2019 № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text> (дата звернення: 09.11.2021).
4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 09.11.2021).
5. Климова Г.П. Інноваційний розвиток вищої освіти України: методологічний аспект аналізу. *Право та*

- інноваційне суспільство, 2013. №1. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pric_2013_1_10 (дата звернення: 09.11.2021).
6. Онищенко Н. Інноваційний розвиток університетських регіональних комплексів в умовах модернізації системи вищої освіти. *Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". Педагогіка. Психологія. Філософія*, 2013. Вип. 28(1). С. 213–218.
 7. Пакуліна А.А. Інноваційний розвиток системи вищої освіти, який сприяє комерціалізації й трансферту технології. *Економічний простір*, 2013. № 70. С. 266–274.
 8. Василик А.В. Сучасні виклики та інноваційні практики управління персоналом. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика*, 2014. № 1. С. 306–314.
 9. Ентентсева Г.Ю. Сучасна практика формування мотивації майбутніх викладачів до впровадження інноваційних технологій. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 2013. Вип. 3. С. 70–79.
 10. Khatsaiuk O., Medvid M., Maksymchuk B., Kurok O., Dziuba P., Tyurina V., Chervonyi P., Yevdokimova O., Levko M., Demchenko I., Maliar N., Maliar E., & Maksymchuk I. Preparing Future Officers for Performing Assigned Tasks through Special Physical Training. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 2021. 13(2). P. 457–475. DOI: <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431>
 11. Оксенюк О.В., Шевчук О.А. Інноваційні практики вдосконалення розвитку управлінської компетентності керівника закладу освіти. *Вісник післядипломної освіти. Серія: Педагогічні науки*, 2020. Вип. 14. С. 106–122.
 12. Єршова О.П., Бабина Т.Г. Культура забезпечення якості і прозорості вищої освіти: європейські стандарти для України. *Вища освіта України*, 2015. № 3. С. 9–15.
 13. Лодатко Є. О. Якість початкової освіти у соціокультурному вимірі. *Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки*, 2018. № 8. С. 97–106.
 14. Medvid M., Dem'yanushyn V., Chernichenko I., Honchar V., & Liutyi V. (2021). The Development of Readiness for the Educational Activities in Teachers of Higher Military Educational Institutions. *Proceedings of the 2020 3rd International Seminar on Education Research and Social Science (ISERSS 2020), Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 2021. №516. P. 416–422. DOI: <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210120.077>
 15. Медвідь М., Лисичкіна І., Лісовенко Д., Лютий В., Ніконенко О. Методика організації системи зворотного зв'язку у вищому військовому навчальному закладі. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*, 2021. № 2. С. 85–91.
 16. Medvid M., Trobyuk N., Storoska M., Lysyckhina O., & Medvid Y. Experimental verification of the pedagogical conditions efficacy to build tolerance among future officers of the National Guard of Ukraine. *SHS Web of Conferences, Second International Conference on History, Theory and Methodology of Learning (ICHTML 2021)*, 2021. №104. DOI: [10.1051/shsconf/202110403014](https://doi.org/10.1051/shsconf/202110403014)
 17. Медвідь М.М., Бабков Ю.П., Шаповал О.М. Методика створення умов присвоєння професійної кваліфікації «офіцер тактичного рівня» здобувачеві за скороченими строками підготовки. *Честь і закон*, 2021. № 3 (78). С. 101–108.
 18. Програма Британської ради в Україні «Вдосконалення викладання у вищій освіті України». URL: <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/education/teaching-excellence-programme> (дата звернення: 09.11.2021).
 19. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова КМУ від 21.08.2019 р. № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 09.11.2021).
 20. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам: наказ МОН України від 14.01.2016 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16#Text> (дата звернення: 09.11.2021).
 21. Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів: постанова КМУ від 02.02.2011 р. № 98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/98-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 09.11.2021).
 22. Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон: наказ Міністерства фінансів України від 13.03.1998 р. № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text> (дата звернення: 09.11.2021).
 23. Система ДІЛО – опис. URL: <https://www.eos.com.ua/eos/ua/products/delo/> (дата звернення: 09.11.2021).
 24. Автоматизована система управління ВНЗ. URL: <https://vuz.osvita.net/> (дата звернення: 09.11.2021).
 25. Про електронні документи та електронний документообіг. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 09.11.2021).
 26. Каталог SKIF. URL: https://ua.skif.cc/wp-content/uploads/2020/02/skif_catalog_ua.pdf (дата звернення: 09.11.2021).

References

1. Higher education: Law of Ukraine 01.07.2014 № 1556-VII. Retrieved 09.11.2021, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukr].
2. Medvid, M., Trobyuk, V., Chernichenko, I., Dyachenko, O., Khomyakova, V. (2020). Development methods of internal quality assurance system of a higher education institution and peculiarities of its procedures and activities in a higher military educational institution. *Bulletin of Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy. Series "Pedagogy Science"*, 3, 226–235 [in Ukr].
3. Regulations on accreditation of educational programs, which provide training for higher education: the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine 11.07.2019 № 977. Retrieved 09.11.2021, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text> [in Ukr].
4. On innovation: Law of Ukraine 04.07.2002 p. № 40-IV. Retrieved 09.11.2021, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> [in Ukr].
5. Klymova, H. (2013). Innovation development of higher education in Ukraine: methodological aspect of analysis. *Law and innovation society*, 1. Retrieved 09.11.2021, from http://nbuv.gov.ua/UJRN/pric_2013_1_10 [in Ukr].
6. Onyshchenko, N. (2013). Innovative development of university regional complexes in the conditions of modernization of the higher education system. *Humanitarian Bulletin of the State Higher Educational Institution "Pereiaslav-Khmelnytsky State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda". Pedagogy. Psychology. Philosophy*, 28(1): 213–218 [in Ukr].
7. Pakulina, A. (2013). Innovative development of the higher education system, which promotes the commercialization and transfer of technology. *Economic space*, 70: 266–274 [in Ukr].
8. Vasylyk, A. (2014). Modern challenges and innovative practices of personnel management. *Social and labor relations: theory and practice*, 1: 306–314 [in Ukr].
9. Yenteeva, H. (2013). Modern practice of forming motivation of future teachers to introduce innovative technologies. *Spirituality of personality: methodology, theory and practice*, 3: 70–79 [in Ukr].

10. Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., Chervonyi, P., Yevdokimova, O., Levko, M., Demchenko, I., Maliar, N., Maliar, E., & Maksymchuk, I. (2021). Preparing Future Officers for Performing Assigned Tasks through Special Physical Training. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 13(2): 457–475. DOI: <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431> (in Eng).
11. Okseniuk, O., Shevchuk, O. (2020). Innovative practices of improving the development of managerial competence of the head of an educational institution. *Bulletin of postgraduate education. Series: Pedagogical sciences*, 14: 106–122 [in Ukr].
12. Yershova, O., Babyna, T. (2015). A culture of quality assurance and transparency in higher education: European standards for Ukraine. *Higher education in Ukraine*, 3: 9–15 [in Ukr].
13. Lodatko, E. (2018). The quality of primary education in the socio-cultural dimension. *Bulletin of Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy. Series "Pedagogy Science"*, 8: 97–106 [in Ukr].
14. Medvid M., Dem'yanyshyn V., Chernichenko I., Honchar V., & Liutyi V. (2021). The Development of Readiness for the Educational Activities in Teachers of Higher Military Educational Institutions. *Proceedings of the 2020 3rd International Seminar on Education Research and Social Science (ISERSS 2020), Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 516: 416–422. DOI: <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210120.077> (in Eng).
15. Medvid, M., Lysyckina, I., Lisovenko, D., Liutyi, V., Nikonenko, O. (2021). Methods of organizing a feedback system in a higher military educational institution. *Bulletin of Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy. Series "Pedagogy Science"*, 2: 85–91 [in Ukr].
16. Medvid, M., Trobyuk, N., Storoska, M., Lysyckina, O., & Medvid, Yu. (2021). Experimental verification of the pedagogical conditions efficacy to build tolerance among future officers of the National Guard of Ukraine. *SHS Web of Conferences, Second International Conference on History, Theory and Methodology of Learning (ICHTML 2021)*, 104. DOI: 10.1051/shsconf/202110403014 (in Eng).
17. Medvid, M., Babkov, Y., Shapovalov, O. (2021). Methods of creating conditions for assigning a professional qualification "officer of the tactical level" to the applicant for a reduced period of training. *Honor and law*, 3(78): 101–108 [in Ukr].
18. The program of the British Council in Ukraine "Improving teaching in higher education in Ukraine". Retrieved 09.11.2021, from <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/education/teaching-excellence-programme>.
19. Some issues of professional development of pedagogical and scientific-pedagogical workers: the resolution of the Cabinet of Ministers 21.08.2019. № 800. Retrieved 09.11.2021, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> [in Ukr].
20. On approval of the Order of assignment of scientific ranks to scientific and scientific and pedagogical workers: the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine 14.01.2016. No 13. Retrieved 09.11.2021, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16#Text> [in Ukr].
21. On the amounts and composition of travel expenses of civil servants, as well as other persons sent on business trips by enterprises, institutions and organizations that are fully or partially maintained (financed) from the budget: the resolution of the Cabinet of Ministers, 02.02.2011 No 98. Retrieved 09.11.2021, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/98-2011-%D0%BF#Text> [in Ukr].
22. On approval of the Instruction on business trips within Ukraine and abroad: order of the Ministry of Finance of Ukraine 13.03.1998 No 59. Retrieved 09.11.2021, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text> [in Ukr].
23. DILO system-description. Retrieved 09.11.2021, from <https://www.eos.com.ua/eos/ua/products/delo/> [in Ukr].
24. Automated university management system. Retrieved 09.11.2021, from <https://vuz.osvita.net/> [in Ukr].
25. About electronic documents and electronic document management. Retrieved 09.11.2021, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> [in Ukr].
26. Catalog SKIF. Retrieved 09.11.2021, from https://ua.skif.cc/wp-content/uploads/2020/02/skif_catalog_ua.pdf [in Ukr].

MEDVID Mykhailo

Doctor of Sciences in Economic, Professor in Forces (Troops) Support (specialty 254),
Deputy Chief of the Educational and Methodological Center – Chief of the Educational and Methodological Support
Department,
National Academy of the National Guard of Ukraine,

CHERNICHENKO Inna

Postgraduate of Department of methodical support of the educational process,
Glukhiv National Pedagogical University named after Oleksandr Dovzhenko,
Methodist of the Department of methodological support of the educational process,
National academy of the National Guard of Ukraine,

MEDVID Yuliia

PhD in Pedagogy, senior researcher of Department of the scientific and organizational,
National academy of the National Guard of Ukraine,

KOLISNYK Iryna

Methodist of the Department of methodological support of the educational process,
National academy of the National Guard of Ukraine,

MIASNYKOV Viacheslav

PhD in Economics,
Assistant head of the Department of methodological support of the educational process,
National academy of the National Guard of Ukraine,

THE IMPACT OF THE INNOVATIVE PRACTICES INTRODUCTION IN THE HIGHER MILITARY EDUCATION INSTITUTION ACTIVITIES ON THE DEVELOPMENT OF ITS INTERNAL QUALITY OF HIGHER EDUCATION SYSTEM

Summary. It is established that in accordance with the Regulations on accreditation of educational programs, which provide training for higher education, approved by order of the Ministry of Education and Science of Ukraine, date 11.07.2019 # 977, the highest grade in the evaluation of the educational program and educational activities for the educational program by criterion is grade "A",

which is determined provided that the educational program and educational activities for this educational program fully meet certain criteria, including innovative / exemplary. In this case, there is a need to study the impact of the introduction of innovative practices in the activities of higher military education on the development of its internal quality assurance system of higher education.

Methods: analysis and synthesis.

Results. According to the results of the study, the impact of the introduction of innovative practices in the activities of higher military education on the development of its internal system of quality assurance in higher education is studied.

Originality. The study of the impact of the introduction of innovative practices in the activities of higher military education institution on the development of its internal system of quality assurance in higher education should be assessed from the standpoint of formation (possible formation) of positive changes in the achievement of program learning outcomes by higher education. according to the proposed structure: causes and conditions of occurrence; a description of the trend or best practice; efficiency analysis; regulatory and legal regulation; study of sources and amounts of funding; innovative professional equipment, technical solutions, technologies.

It is important in creating conditions for the introduction of innovative practices in the activities of higher military education to ensure the ability of research and teach-

ing staff to study them. Such opportunities in higher military education, given their specifics, need to be expanded.

Summary. Priority areas for the implementation of innovative practices in the activities of higher military education, which affect the development of its internal system of quality assurance in higher education should be considered:

- creating conditions for studying world trends and best practices in the field of training for military formations;

- introduction of electronic document management systems in a higher military educational institution;

- use of the SKIF bilateral fire contact laser simulator in training personnel for military formations.

Keywords: *innovative practices; internal quality assurance system of higher education; accreditation of educational programs; higher military educational institution; National Academy of the National Guard of Ukraine.*

*Одержано редакцією 11.11.2021
Прийнято до публікації 28.11.2021*